

OPERA »Simon Boccanegra« u splitskom HNK

Izvedba iznimne zrelosti

Redatelj Petar Selem predano je radio s glumcima-pjevačima, koji su oživili zadane likove u dubokoj emotivnosti i individualnosti

Miljenko GRGIĆ

Između nastanka i prazne izvedbe Verdijeve opere »Simon Boccanegra« i njegove druge, doradene verzije, postoji vremenski odmak od gotovo dva i pol desetljeća. Približno isto toliko vremena je proteklo od prve splitske premijere, do današnje, koja je predmet ovoga prikaza. I dok se prvo splitsko predstavljajući toga naslova odigravalo na Peristilu (1978.), najnovije se zbivalo na sceni splitskog HNK-a. Ono što međusobno zbližava dvije splitske premijere (stariju i sadašnju, odnosi se na raskoš tumačenja, koja dotiče dubinsku osjetljivost publike.

Prva izvedba je bila proglašena za najbolju jugoslavensku opernu produkciju 1978. godine, ova današnja svojim učinkom izlazi iz državnih i regionalnih okvira. To je produkcija koja ostavlja duboke tragove, koja vraća povjerenje u velike izričajne mogućnosti solista i ansambala Splitske opere, a potvrđuje autoritet autorskog tima koji je radio na oblikovanju ovoga projekta.

Vizualna privlačnost

Za sadašnju splitsku postavku »Simona Boccanegra« korišten je dio likovnih rješenja i inventara Zagrebačke opere iz 2003. godine, (kada je tamo upriličena premijerna izvedba). Dakako, temeljne ideje morale su se prilagoditi novoj sceni, zbog čega se uz scenografa Vasilija Josipa Jor-

dana, kao izvršni scenograf potpisuje još Zorž Draušnik. Slično je s izvornim kostimografskim rješenjima Dore Argento, koje je djelomično dopunila i prilagodila novim potrebama Najda Kromić. Općenito uzevši, vizualna komponenta je bila atraktivna kako zbog funkcionalnosti scene, bogate palete boja i efekata scenskih rekvizita, tako isto zbog minuciozne izrade najsitnijih detalja kostima. To sve je poduprla maštovitost i majstorska razigranost svjetla Zorana Mihanića. Iznad toga stajala su sintetska nastojanja redatelja i dirigenta, u kojima se ogledaju komplementarni odnosi umjetničke zrelosti prvoga i mladenačkog nadahnuća drugog člana autorskog tima.

Mladi dirigent Ivan Repušić u posljednji je čas »upao« u predstavu, pa njegov umjetnički nerv i rad zavrjeđuje velike pohvale

U odnosu na zagrebačku premijeru, redatelj Petar Selem je načinio novi iskorak. To se prije svega odnosi na rad s glumcima-pjevačima, koji su oživili zadane likove u duboko proživljenoj emotivnosti i individualnosti. S jedne strane trebao je eksponirati velike karakterne, društvene i sudbinske razlike među njima, a s druge strane izbjeći patetiku i stvoriti ugodnj njihove pune izbalansirati, i dovesti ih u puno suglasje s razvitkom dramske radnje. U odnosu na predložak, Selem je uspio poduprijeti dinamizam i jedinstvo među solistima, a pri tome postići punu poveza-

Jedinstvo među solistima

nost s ansamblima. Mladi dirigent Ivan Repušić proživljeno je ušao u problematiku zadanoga glazbenog predloška i spretno je prenio na disponirane soliste i ansamble Splitske

Iz splitske predstave »Simon Boccanegra«

OPERA NIJE TEK PLOD SRETNOG TRENUTKA

Što viši ciljevi

Valja vjerovati da dostignuti stupanj zrelosti i umjetnosti interpretacije kod ove splitske premijere Verdijeve »Simona Boccanegra«, nije plod tek sretnog trenutka. Nastojanja oko povezivanja naših kazališnih kuća valja poticati i podržavati, a ovakve umjetničke postavke i izvedbe treba njegovati i uzimati kao sredstvo umjetničkih pobuda i dostizanja što viših umjetničkih ciljeva.

opere. U njegovoj gesti nije bilo lažne uzbuđenosti, sve je teklo spontano, promišljeno i do krajnjih granica autoritativno. Ako se tome doda da je, gotovo u posljednji čas »upao« u predsta-

vu, tada njegov umjetnički nerv i rad zavrjeđuje velike pohvale. Uostalom, orkestar je zvučao mjestimično smirujuće, zatim strasno, ali uvijek zrelo i pouzdano. Scenska glazba bila je primjerna. Zbor je bio podjednako učinkovit (zborovoda Ana Šabašev). Odlikovao ga je visok stupanj usklađenosti svih dionica, dobra dikcija i reljefnost u fraziranju, prijeko potrebna osjećajnost koja nije išla pravcem grube tonske raspojasanosti, čak ni na mjestima pune dramske napetosti.

Produhovljeni Manolov

Naslovnu ulogu tumačio je Kiril Manolov, umjetnik velikih glazbeno-scenskih moći. Impresionirao je pojavom, a nadasve produhovljenim tumačenjem zadana lika. Svaka njegova gesta, svaki njegov pokret bio je do detalja planiran i izmijansiran, a njegovo vokalno tumačenje bilo je blistavo u svim elementima i izričajnim fizama. Iste atribucije mogu se pripisati Olgi Romanko (Amelia Grimaldi). Ona je vješto i produhovljeno stopila svoj vokalno-scenski izraz u blistavu kreativnu cjelinu.

U ulozi Jacopa Fiesca iskazao se u punini svojih izričajnih sposobnosti Ivica Čikeš. Podjednako uvjerljiv u glazbeno-scenskom izrazu bio je Božidar Nikolov (Gabriele Adorno), koliko i Ozren Bilušić (Paolo Albin). Posljednja dvojica aktera bili su pouzdani i pripravnici za visoke uzlete, za pravo prave osobe, na pravome mjestu. Pozitivne intencije ove nadahnute predstave upotpunili su epizodisti: Siniša Štork (Pietro), Špiro Boban (kapetan) i Barbara Sumić (sluškinja).